




ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภาค ๓

ลักษณะ ๑ ฟ้องคดีอาญาและไต่สวนมูลฟ้อง

ดร. จิตฤดี วีระเวสส์
อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๖




เขตอำนาจศาล

มาตรา ๑๕๗



มาตรา ๑๕๗ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีอาญาให้ยื่นฟ้องต่อศาลใดศาลหนึ่งที่มีอำนาจตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ หรือ กฎหมายอื่น”



โทษทางอาญา

ป.อ. มาตรา ๑๘ บัญญัติว่า “โทษสำหรับผู้กระทำความผิดมีดังนี้

โทษทางอาญา



01

ประหารชีวิต

02

จำคุก

03



กักขัง

04

ปรับ





05

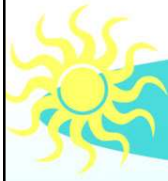
ริบทรัพย์สิน

โทษทางอาญา (ต่อ)

ตัวอย่าง

-  เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดกฎหมายที่มีโทษทางอาญา แต่เปลี่ยนเป็นใช้วิธีการสำหรับเด็กและเยาวชนแทน
-  การฟอกเงิน
-  การรู้ว่าหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ตนแล้วยกย้ายทรัพย์สินโดยทุจริต
-  การริบทรัพย์สินเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด



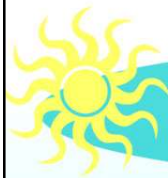
การฟ้องคดีอาญาต่อศาล

การฟ้องคดีอาญาต่อศาลใดศาลหนึ่งที่มีอำนาจตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๗ แบ่งออก ๒ กรณี

๑ ศาลที่มีอำนาจตามมาตรา ๒๒ ถึงมาตรา ๒๗ เรียกว่า **เขตศาล**

A โดยหลักแล้ว ความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้น

B อาจมียกเว้นหลายประการ เช่น ให้ชำระที่ศาลในท้องที่ที่จำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับ หรือให้ชำระที่ศาลในท้องที่ที่มีการสอบสวน หรือโอนคดี

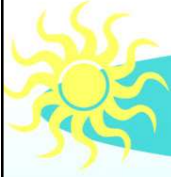


การโอนคดี

๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน ป.วิ.อ. มาตรา ๒๖ เมื่อปี ๒๕๕๕ ว่า

“หากว่าตามลักษณะของความผิด ฐานะของจำเลย จำนวนจำเลย ความรู้สึกของประชาชนส่วนมากแห่งท้องที่นั้น หรือเหตุผลอย่างอื่น อาจมีการขัดขวางต่อการไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณา หรือน่ากลัวว่าจะเกิดความไม่สงบหรือเหตุร้ายอย่างอื่นขึ้น หรืออาจเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ที่สำคัญอื่นของรัฐ เมื่อโจทก์หรือจำเลยร้องขอหรือศาลที่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อประธานศาลฎีกาขอให้โอนคดีไปศาลอื่น ถ้าประธานศาลฎีกาเห็นควรอนุญาต ก็ให้ตั้งโอนคดีไปยังศาลตั้งที่ประธานศาลฎีการะบุไว้ คำสั่งของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด”

แสดงว่าเป็นบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้ศาลทำความเห็นในการโอนคดีได้ ไม่ใช่เฉพาะโจทก์หรือจำเลยที่ต้องร้องขอเท่านั้น

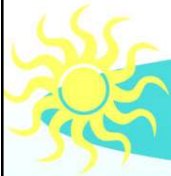


การโอนคดี (ต่อ)

คำสั่งศาลฎีกาที่ ๒๗๕๖/๒๕๓๗ คดีอุกฉกรรจ์นี้มีจำนวนจำเลยผู้ถูกฟ้องว่าร่วมกันกระทำความผิดถึง ๑๗ คน และทุกคนล้วนเป็นเจ้าของพนักงานตำรวจผู้มีอำนาจหน้าที่อยู่ในท้องที่เกิดเหตุทั้งสิ้น ซึ่งพิจารณาตามเหตุผลแล้ว จำเลยย่อมมีพรรคพวกมากและมีอิทธิพลสูงในความรู้สึกของประชาชนและผู้เกี่ยวข้องในคดีนี้ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่เกิดเหตุ หากมีการดำเนินคดีที่ศาลจังหวัดเพชรบุรีต่อไป อาจมีเหตุมาขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาของศาลได้ ประธานศาลฎีกาจึงอนุญาตให้โอนคดีนี้ไปพิจารณายังศาลอาญาตามคำขอของโจทก์ทั้งสี่

หมายเหตุ

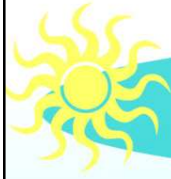
❶ คดีของศาลทหารไม่อยู่ในอำนาจของประธานศาลฎีกาที่จะสั่งโอนคดีตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๖ ได้ (คำสั่งศาลฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๑๖)



การโอนคดี (ต่อ)

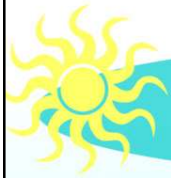
คำสั่งศาลฎีกาที่ ๑๗๘๑/๒๕๓๘ คดีอยู่ในชั้นที่พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ไต่สวนการชันสูตรพลิกศพผู้ตาย ซึ่งทายาทของผู้ตายมีสิทธิร้องขอเข้ามาในคดีได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๐ และกรณีนี้ทายาทของผู้ตายมีสิทธิที่จะซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบกับสามารถนำสืบพยานอื่นได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นการดำเนินคดีอาญำันตอนหนึ่ง ดังนั้น **ทายาทของผู้ตายย่อมมีสิทธิยื่นเรื่องราวต่อประธานศาลฎีกาเพื่อขอโอนคดีไปศาลอื่นได้...**





การโอนคดี (ต่อ)

...เมื่อการตายของนาย ว. กับพวกถูกอ้างว่าเป็นการกระทำของเจ้าพนักงานตำรวจหลายคน แต่ละคนล้วนมีอำนาจหน้าที่อยู่ในท้องที่เกิดเหตุทั้งสิ้น ตามเหตุผลฐานะของผู้กระทำตามคำร้องย่อมมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของประชาชนที่อยู่ในท้องที่ดังกล่าว ซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้เกี่ยวข้องรู้สึกหวาดกลัวได้ หากไต่สวนหรือพิจารณาคดีนี้ที่ศาลจังหวัดเพชรบุรีต่อไป อาจมีการขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนหรือพิจารณาของศาล ประกอบกับในคดีที่ทายาทของผู้ตายได้ฟ้องพลตำรวจ ส. กับพวกเป็นจำเลยในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นฯ ซึ่งเป็นมูลกรณีเดียวกับคดีนี้ ก็ได้รับอนุญาตให้โอนคดีไปพิจารณาที่ศาลอาญาแล้ว จึงอนุญาตให้โอนคดีนี้ไปไต่สวนและพิจารณายังศาลอาญาได้ตามคำขอ



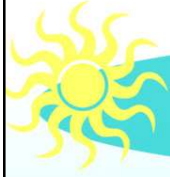
อำนาจศาล

๓๒ ศาลที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่น เรียกว่า **อำนาจศาล**

(๒.๑) พระธรรมนูญศาลยุติธรรม

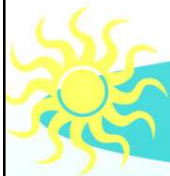
ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญามีทั้งศาลอาญา ศาลแขวง ศาลจังหวัด โดยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมจะกำหนดประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจของแต่ละศาลไว้ เช่น กรณีโจทก์ฟ้องว่าจำเลยกระทำความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โจทก์ต้องฟ้องยังศาลแขวง แต่ถ้าเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกเกินอัตราดังกล่าวก็ต้องฟ้องจำเลยยังศาลจังหวัด/ศาลอาญา





อำนาจศาล (ต่อ)

- » กรณีขณะโจทก์ยื่นฟ้องจำเลย คดีอยู่ในอำนาจศาลจังหวัด/ศาลอาญา ต่อมาปรากฏว่ากลายเป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลแขวง เช่นนี้ ศาลจังหวัด/ศาลอาญาจะมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปได้หรือไม่
- » ต้องอาศัยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๑๕/๑ วรรคสอง อันหมายความว่า ศาลจังหวัด/ศาลอาญามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้นต่อไปได้ (ฎีกาที่ ๔๓๔๐/๒๕๔๓, ๒๘๑๓/๒๕๕๖ และที่ ๓๔๕๓-๓๕๐๒/๒๕๖๑)

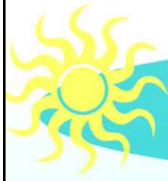


อำนาจศาล (ต่อ)

(๒.๒) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

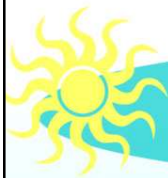
พ.ศ. ๒๕๕๕

ฎีกาที่ ๑๑๘๔/๒๕๖๔ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๑๐ ระบุว่า เมื่อศาลอาญาคดีทุจริตฯ เปิดทำการแล้ว ห้ามศาลชั้นต้นอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลอาญาคดีทุจริตฯ ไว้พิจารณา หากรับไว้เป็นการไม่ชอบ จะโอนคดีก็ไม่ได้ ต้องเพิกถอนการรับฟ้องและให้โจทก์ไปดำเนินการฟ้องต่อศาลคดีอาญาคดีทุจริตฯ ใหม่



อำนาจศาล (ต่อ)

(๒.๓) พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณา
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐



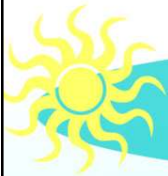
อำนาจศาล (ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๘๙/๒๕๖๐ (ประชุมใหญ่) แม้รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยซึ่งบัญญัติเรื่องการดำเนินคดีอาญาแก่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. ไว้เป็นการเฉพาะไม่มีผลใช้บังคับแล้ว แต่ พ.ร.บ.ประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒
ยังมีผลใช้บังคับอยู่ และมีข้อกำหนดทำนองเดียวกับรัฐธรรมนูญฉบับ
ดังกล่าวว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของ
ทั้งสองสภาตามจำนวนที่กำหนดมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอว่า กรรมการ
ป.ป.ช. ผู้ได้รั่วายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือ
กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ...



อำนาจศาล (ต่อ)

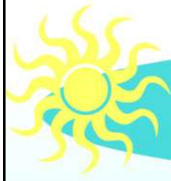
... และเมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องให้ส่งคำร้องไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง โดยมี พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ (๓) บัญญัติรับรองให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนั้น จึงเป็นการกำหนดช่องทางและวิธีการนำคดีอาญาดังกล่าวขึ้นสู่การพิจารณาของศาล และกำหนดศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีไว้เป็นการเฉพาะ มีผลเป็นการตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะยื่นฟ้องคณะกรรมการ ป.ป.ช.ต่อศาลตาม ป.วิ.อ.



อำนาจศาล (ต่อ)

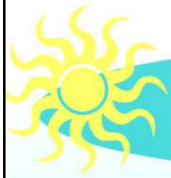
(๒.๔) พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘

บุคคลที่ถูกฟ้องเป็นทหาร ย่อมอยู่ในอำนาจศาลทหารตามธรรมนูญศาลทหาร จึงเป็นอำนาจพิจารณาของศาลทหาร ศาลพลเรือนไม่มีอำนาจรับประทับฟ้องและดำเนินคดีนั้น แต่ถ้าทหารกระทำความผิดร่วมกับพลเรือน ต้องขึ้นศาลพลเรือนซึ่งคือศาลยุติธรรม



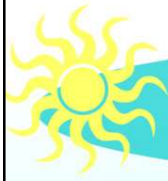
อำนาจศาล (ต่อ)

ผู้ร้อง (ทหาร) ถูกจำคุกโดยผลของคำพิพากษาของศาลทหารสูงสุด แม้ผู้ร้องอ้างว่าการจำคุกดังกล่าวเป็นการคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องจะมายื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมให้ปล่อยผู้ร้องไม่ได้ (ฎีกาที่ ๑๐๖๕๔/๒๕๕๕)



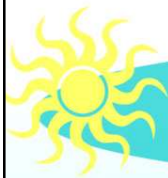
อำนาจศาล (ต่อ)

ผู้กระทำความผิดต่อผู้ตายเป็นพลทหารกองประจำการ ซึ่งต้องถูกฟ้องยังศาลทหารตาม พ.ร.บ.ธรรมนูญศาลทหารฯ มาตรา ๑๓, ๑๖ (๓) คดีของผู้กระทำความผิดดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลพลเรือน แม้การไต่สวนและทำคำสั่งในการชั้นอุทธรณ์ของศาลชั้นต้นไม่ใช่การฟ้องคดีต่อผู้กระทำให้ตาย แต่ก็เป็นการพิเศษที่บัญญัติให้ศาลต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับคดีตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๐ วรรคห้า และวรรคสิบเอ็ด ดังนั้นศาลพลเรือนจะรับไต่สวนและทำคำสั่งในการชั้นอุทธรณ์อุทธรณ์คดีนี้ได้ก็เฉพาะแต่คดีที่อยู่ในอำนาจของศาลพลเรือน (ฎีกาที่ ๒๑๖๕๗/๒๕๕๖)



อำนาจศาล (ต่อ)

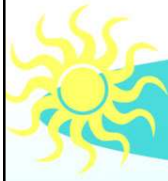
- ➔ **จำเลยที่ ๑ เป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำการ และจำเลยที่ ๒ เป็นนายทหารประทวนประจำการ โดยจำเลยทั้งสองซึ่งเบิกความเท็จในการพิจารณาคดีแพ่งของศาลพลเรือน จึงเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่จะพิจารณาพิพากษา (ฎีกาที่ ๑๓๓๔/๒๕๓๒)**
- ➔ **ถ้าในขณะที่ยื่นฟ้องปรากฏแต่แรกว่า การกระทำความผิดอยู่ในอำนาจศาลทหารที่จะพิจารณาพิพากษา ศาลพลเรือนย่อมไม่มีอำนาจรับไว้พิจารณา**



อำนาจศาล (ต่อ)

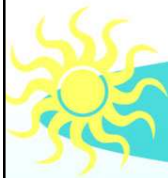
แต่ถ้าศาลพลเรือนรับประทับฟ้องไปแล้ว ต่อมาภายหลังปรากฏตามทางพิจารณาว่าเป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร ศาลพลเรือนนั้นยังสามารถพิจารณาต่อไปได้ ตาม พ.ร.บ. ธรรมนูญศาลทหาร พ.ศ. ๒๔๕๘ มาตรา ๑๕ ที่บัญญัติว่า “คดีที่ไม่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ให้ดำเนินคดีในศาลพลเรือน เมื่อศาลพลเรือนได้สั่งรับประทับฟ้องไว้แล้ว แม้จะปรากฏตามทางพิจารณาในภายหลังว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็ให้ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษาได้” (ฎีกาที่ ๕๕๕๕/๒๕๓๐ และที่ ๕๔๖/๒๕๒๕)





อำนาจศาล (ต่อ)

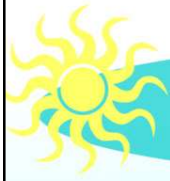
- แม้คดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร แต่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ศาลยุติธรรม โดยจำเลยไม่ได้แย้งตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ถือว่าจำเลยยอมรับอำนาจศาลยุติธรรมแล้ว (ฎีกาที่ ๖๔๖๖/๒๕๕๕)
- ทหารกระทำความผิดร่วมกับพลเรือนหรือประชาชน เป็นคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลยุติธรรม เพราะเป็นคดีที่เกี่ยวกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน (ฎีกาที่ ๑๘๖๐/๒๕๒๗ และที่ ๑๕๑/๒๕๓๒)



อำนาจศาล (ต่อ)

ความผิดที่มีโทษเบาฐานลักทรัพย์อยู่ในอำนาจศาลพลเรือน แต่ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ซึ่งมีโทษหนักตามประกาศคณะปฏิวัติอยู่ในอำนาจศาลทหาร ถ้าหากโจทก์ประสงค์ฟ้องเฉพาะข้อหาความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งมีโทษเบา แม้จะมีการนำสืบข้อเท็จจริงในข้อหาที่มีโทษหนัก คดีย่อมอยู่ในอำนาจศาลพลเรือน เพราะไม่มีกฎหมายหรือประกาศคณะปฏิวัติฉบับใดห้ามการสละสิทธิที่จะฟ้องในข้อหาอันมีโทษหนักแล้วมาฟ้องในข้อหาอันมีโทษเบาไม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๖๖/๒๕๐๗) ทั้งเป็นสิทธิของโจทก์ที่จะเลือกฟ้องฐานใดก็ได้ (ฎีกาที่ ๑๓๕๒/๒๕๐๓)





อำนาจศาล (ต่อ)

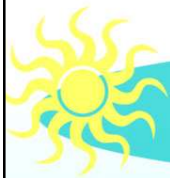
(๒.๕) พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒.๖) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒.๗) พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๓๕

กล่าวโดยสรุป

“เขตอำนาจศาล” มีความหมายรวมทั้งเรื่อง “เขตศาล” และ “อำนาจศาล”



แบบคำฟ้อง

มาตรา ๑๕๕ บัญญัติว่า “ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ และมี

(๑) ชื่อศาลและวันเดือนปี

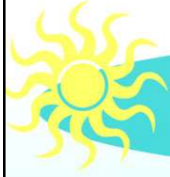
(๒) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย และฐานความผิด

(๓) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ถ้าราษฎรเป็นโจทก์ให้ใส่

ชื่อตัวนามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับ

(๔) ชื่อตัว นามสกุล อายุ ที่อยู่ ชาติและบังคับของจำเลย





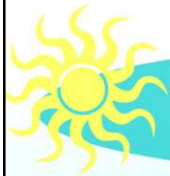
แบบคำฟ้อง (ต่อ)

(๕) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียนหรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวกับข้อหมิ่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์หรือติดมาท้ายฟ้อง

(๖) อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด

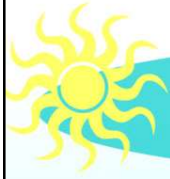
(๗) ถวายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียนหรือพิมพ์ฟ้อง”



แบบคำฟ้อง (ต่อ)

❁ มาตรา ๑๕๘ เป็นแบบคำฟ้องคดีอาญาทั่วไป ที่การบรรยายฟ้องของโจทก์ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดให้ครบถ้วน หากมีการผิดพลาดบกพร่องโจทก์สามารถแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

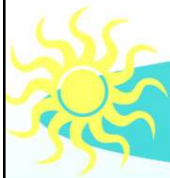




สาระสำคัญของคำฟ้อง

๑. คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ

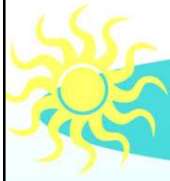
เพื่อเป็นหลักฐานชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้นคดีไปจนเสร็จสิ้นคดี แม้จะเป็นความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ในศาลแขวงที่กฎหมายให้โจทก์ฟ้องด้วยวาจาได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๑๕ วรรคสอง



สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ ในมาตราดังกล่าว ยังกำหนดให้โจทก์ต้องแจ้งต่อศาลถึงชื่อโจทก์ ที่อยู่และสัญชาติของจำเลย ฐานความผิด การกระทำที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเวลา สถานที่ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี

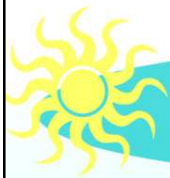




สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

และ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา ๑๕ วรรคสี่ ระบุว่า ในกรณีที่โจทก์ฟ้องด้วยวาจา ให้ศาลบันทึกใจความไว้เป็นหลักฐาน และให้คู่ความลงชื่อไว้

แสดงว่า แม้คดีที่ขึ้นศาลแขวง โจทก์จะสามารถฟ้องคดีอาญาด้วยวาจาได้ แต่ในที่สุดแล้วศาลก็ต้องบันทึกคำฟ้องด้วยวาจาของโจทก์ไว้เป็นหนังสือ ก็เพื่อเป็นหลักฐานชัดเจนนั่นเอง (ฎีกาที่ ๔๑๓๖/๒๕๔๑ และที่ ๓๖๖๕/๒๕๕๕)

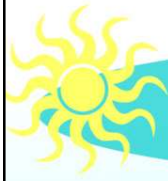


สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

(๒) คำฟ้องต้องมีรายการอันเป็นสาระสำคัญตามมาตรา ๑๕๘ (๑) ถึง (๓) ให้ครบถ้วน

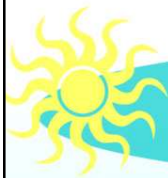
ส่วนเริ่มต้นของคำฟ้องตั้งแต่ ๑๕๘ (๑) - (๔) เป็นส่วนที่มีความจำเป็นทางด้านงานธุรการคดี ไม่มีผลต่อการต่อสู้คดีของจำเลยเหมือนกับส่วนเนื้อหาคำฟ้องใน (๕) และส่วนท้ายคำฟ้องตาม (๖) และ (๗) ซึ่งเป็นงานด้านตุลาการ





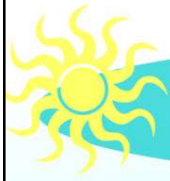
สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

- ☀️ หากศาลตรวจคำฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๖๑ แล้วพบข้อผิดพลาดบกพร่องในส่วนเริ่มต้นของคำฟ้องตาม (๑)-(๔) ศาลสั่งให้โจทก์แก้ไขหรือเพิ่มเติมฟ้องให้ถูกต้องครบถ้วนได้
- ☀️ โจทก์ตรวจพบเจอเองก็ชอบที่จะยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมตาม มาตรา ๑๖๓, ๑๖๔ ได้ ก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษา โดยไม่ต้องพิจารณาว่าจำเลยจะเสียเปรียบหรือไม่





สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)

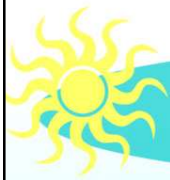
- 📖 กรณีพนักงานอัยการเป็นโจทก์ แต่ระบุตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ในฟ้องหน้าแรกและลงลายมือชื่อโจทก์ท้ายฟ้องก็ถือว่าชัดเจนแล้ว ไม่จำเป็นต้องระบุว่าลายมือชื่อดังกล่าวเป็นของบุคคลใดอีก (ฎีกาที่ ๖๖๖๓/๒๕๕๐)
- 📖 กรณีนิติบุคคลเป็นคู่ความ ไม่จำเป็นต้องระบุชื่อผู้แทนนิติบุคคลหมดทุกคน (ฎีกาที่ ๙๕๗๑/๒๕๔๗)
- 📖 กรณีระบุอายุโจทก์ เป็นประโยชน์เพื่อตรวจสอบความสามารถในการฟ้องคดีและการแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องความสามารถ ฉะนั้น แม้โจทก์จะมีได้ระบุอายุของตนเองลงในคำฟ้อง แต่เมื่อโจทก์เบิกความว่ามีอายุ ๔๐ ปี บรรลุนิติภาวะแล้ว ย่อมเพียงพอและถือเป็นฟ้องที่ชอบแล้ว (ฎีกาที่ ๔๗๔๕-๔๗๔๗/๒๕๓๐)




สาระสำคัญของคำฟ้อง (ต่อ)


 **กรณีระบุอายุจำเลย** เป็นประโยชน์เพื่อตรวจสอบเรื่องอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว การสอบถามและตั้งทนายให้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๗๓ และการลดมาตราส่วนโทษให้จำเลยตามมาตรา ๗๓, ๗๔, ๗๕ และ ๗๖

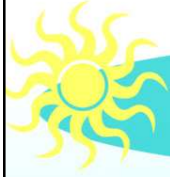
 **ชาติและบังคับของจำเลย** ตามมาตรา ๑๕๘ (๔) เป็นเรื่องสมัยก่อนที่ต่างชาติยังมีสิทธิสภาพนอกอาณาเขตในทางศาลอยู่ จึงหมายถึงว่าจำเลยเป็นคนในบังคับของชาติใด



เนื้อหาของคำฟ้อง

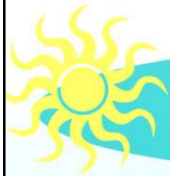
 **มาตรา ๑๕๘ บัญญัติว่า** ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือและมี... (๕) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิด ข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่เกี่ยวกับเวลาและสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้นๆ อีกทั้งบุคคลและสิ่งของที่เกี่ยวข้องด้วยพอสมควรเท่าที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี”

 **อนุมาตรา (๕)** เป็นเรื่องการบรรยายฟ้องคดีอาญาต้องไม่เคลือบคลุม ซึ่งปัญหาเรื่องฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่นี้ เป็นปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จำเลยไม่ได้ยกขึ้นต่อสู้ ศาลสามารถหยิบยกขึ้นมาวินิจฉัยได้ไม่ว่าจะอยู่ในชั้นศาลใด



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

การบรรยายฟ้องในคดีอาญาต้องชัดเจนกว่าคดีแพ่ง และมีรายละเอียดพอสมควรเพื่อให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ ป.วิ.อ. บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแล้ว จึงไม่อาจนำ ป.วิ.พ. มาใช้บังคับด้วยการประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕ ได้ (ฎีกาที่ ๒๑๕๓/๒๕๔๓, ๓๕๓๐/๒๕๒๕, ๖๐๒๓/๒๕๓๓)

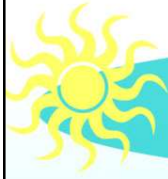


เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

(๒.๑) ต้องบรรยายถึงการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดนั้น หมายถึง การบรรยายถึงข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดที่ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย (ฎีกาที่ ๒๘๘/๒๕๑๕ และที่ ๓๔๖๓/๒๕๖๓)

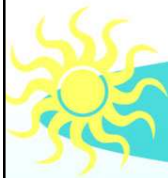
ถ้าฟ้องโจทก์ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบแห่งความผิด แม้จำเลยจะให้การรับสารภาพ ย่อมถือว่าเป็นการรับสารภาพตามฟ้องที่ไม่เป็นความผิดศาลต้องพิพากษายกฟ้องตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

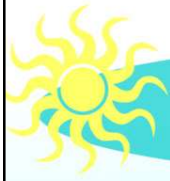
โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยพาไม้ขนาดเท่าใดไม่ปรากฏชัด เป็นอาวุธติดตัวไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ และใช้ไม้เป็นอาวุธตีทำร้าย ณ. แต่โจทก์ไม่ได้กล่าวบรรยายในฟ้องถึงองค์ประกอบความผิดในข้อหาดังกล่าวว่าเป็นการพาอาวุธโดยเปิดเผยหรือไม่มีเหตุสมควรมาด้วย เช่นนี้ฟ้องโจทก์จึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๑ เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๒๘๕/๒๕๖๐)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

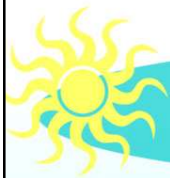
โจทก์บรรยายฟ้องเพียงว่า จำเลยที่ ๕ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชน มีวัตถุประสงค์ในการขายสินค้าอาหารทะเลสำเร็จรูปเท่านั้น โดยไม่ได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่า จำเลยที่ ๕ เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นต่อประชาชน หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ ตามความหมายของคำว่า “บริษัท” ในหมวด ๓/๑ การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ มาตรา ๘๘/๑ แห่ง พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ...





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

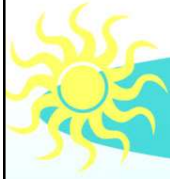
...เมื่อการกระทำความผิดตามมาตรา ๘๕/๒ (๑) ต้องเป็นกรณีการกระทำของบริษัตามความหมายในมาตรา ๘๕/๑ แล้ว ฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ ๕ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๕/๒ (๑) ที่โจทก์มีคำขอให้ลงโทษ ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) ลงโทษจำเลยที่ ๕ ไม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๕๕๘/๒๕๕๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

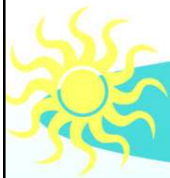
โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยข่มขืนใจผู้เสียหายให้ยอมให้เงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แก่จำเลย โดยขู่เข็ญว่าหากผู้เสียหายไม่ยอมให้เงิน จำเลยจะนำภาพเปลือยของผู้เสียหายออกเปิดเผยจนผู้เสียหายยอมมอบเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท แก่จำเลย แต่โจทก์มิได้บรรยายในคำฟ้องว่า ภาพเปลือยของผู้เสียหายที่จำเลยขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยเป็นความลับ ซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้เสียหายหรือบุคคลที่สามเสียหาย ทั้งที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ...





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

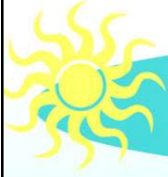
...เพราะหากไม่ใช่ความลับที่เปิดเผยแล้วจะทำให้ผู้เสียหายหรือบุคคลที่สามต้องเสียหาย ก็ย่อมแสดงอยู่ในตัวว่าไม่ใช่ความลับที่ผู้เสียหายประสงค์จะปกปิดเอาไว้มิให้เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป อันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๓๘ คำฟ้องของโจทก์จึงขาดองค์ประกอบความผิดตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกา ๒๘๖๘/๒๕๔๖)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

🕒 ความผิดที่มี “พฤติการณ์ประกอบการกระทำ” เป็นองค์ประกอบภายนอก หรือ “มูลเหตุจูงใจ” ซึ่งเป็นเจตนาพิเศษ อันเป็นองค์ประกอบภายใน โจทก์ก็ต้องบรรยายมาให้ครบถ้วนด้วย มิฉะนั้น ถือว่าขาดองค์ประกอบความผิดเป็นฟ้องไม่ชอบ

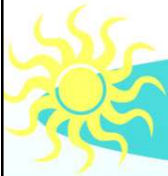




เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

❀ ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๒๒๐ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้ แก้วตลุมใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น...”

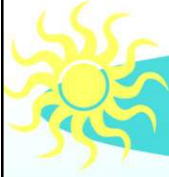
มาตรา ๒๒๖ บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ แก่โรงเรือน ไร่ ไร่ที่จอดรถ หรือเรือสาธารณะ ทุ่งนทุดจอดเรือ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องจักร เครื่องกล สายไฟฟ้าหรือสิ่งททำไว้เพื่อป้องกันอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน จนน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น..”



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

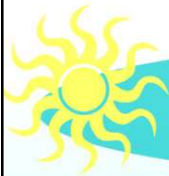
โจทก์ต้องบรรยายฟ้องถึงพฤติการณ์ประกอบการกระทำของจำเลยด้วยว่า การกระทำของจำเลยดังกล่าว น่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่นมาด้วย มิฉะนั้น แม้จำเลยให้การรับสารภาพ ก็ยอมลงโทษจำเลยไม่ได้ (ฎีกาที่ ๕๓๖๔/๒๕๐๖)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

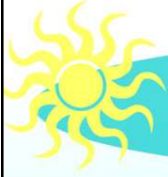
ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร ตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องถึงมูลเหตุจงใจในการกระทำของจำเลยด้วยว่า จำเลยกระทำการดังกล่าวโดยประการที่น่าจะเกิด หรืออาจเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชนมาด้วยเช่นกัน (ฎีกาที่ ๑๔๔๖/๒๕๕๘, ๖๑๘/๒๕๓๕ และที่ ๑๓๕๗๕/๒๕๕๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๑๘/๒๕๓๕ ตามคำฟ้องของโจทก์ฐานปลอมเอกสาร มีใจความสำคัญเพียงว่าจำเลยกับพวก ร่วมกันปลอมเอกสารซึ่งเป็นหนังสือมอบอำนาจ ๒ ฉบับ โดยกรอกข้อความลงในหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวซึ่งมีลายมือชื่อของ ย. โดยไม่ได้รับความยินยอมเท่านั้น มิได้บรรยายว่าจำเลยกระทำเพื่อนำเอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่อาจเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชนไว้ด้วย ฟ้องโจทก์จึงขาดองค์ประกอบอันสำคัญของความผิดฐานปลอมเอกสาร เป็นฟ้องไม่ชอบ

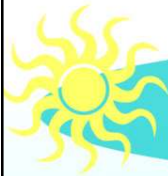




เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

แต่ถ้าการบรรยายฟ้องของโจทก์ เมื่ออ่านโดยรวมแล้วทำให้พอเข้าใจได้ว่าโจทก์น่าจะได้รับความเสียหายแล้วก็ถือว่าครบองค์ประกอบความผิด

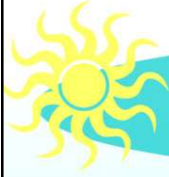
เช่น ฟ้องโจทก์ข้อ ๑ ถึง ๓ บรรยายว่าจำเลยปลอมเอกสาร แล้วเอาเอกสารที่ปลอมไปใช้แจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามลำดับจนทำให้โจทก์ต้องสูญเสียกรรมสิทธิ์ในที่ดินไป ก็เข้าใจได้ว่าน่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์อย่างไรแล้ว จึงครบองค์ประกอบความผิด (ฎีกาที่ ๒๓๕๓/๒๕๖๔)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

▶ คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๘/๒๕๖๖ การบรรยายฟ้องความผิดฐานปลอมเอกสารตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๖๕ ต้องระบุองค์ประกอบภายในส่วนของเจตนาพิเศษให้ปรากฏด้วยว่า จำเลยได้กระทำให้เอาเอกสารนั้นไปใช้ในกิจการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือประชาชน เมื่อคำฟ้องของโจทก์บรรยายเกี่ยวกับหนังสือมอบอำนาจตามฟ้องว่า จำเลยคิดคดนำหนังสือมอบอำนาจที่โจทก์ลงลายมือชื่อไว้ไปใช้ในทางทุจริต และบรรยายต่อไปว่าโดยจำเลยนำหนังสือมอบอำนาจไปรอกข้อความนำมาใช้ทำนิติกรรมสัญญาทำให้โดยเสนาหาไม่มีค่าตอบแทนและจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ต่อเจ้าพนักงานที่ดิน ...



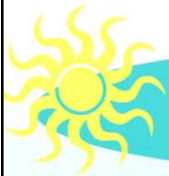


เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

- ▶ ... คำฟ้องของโจทก์จึงบรรยายเจตนาของจำเลยในการกรอกข้อความลงในหนังสือมอบอำนาจแล้วว่ามีเจตนาไม่ซื่อเพื่อนำเอาหนังสือมอบอำนาจนั้นไปใช้ในกิจการซึ่งหมายถึงการงานที่ประกอบหรือถูกระในการจดทะเบียนต่อเจ้าพนักงานที่ดินโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินส่วนของโจทก์ไปเป็นของจำเลย จึงเป็นการบรรยายข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบภายในดังกล่าวครบถ้วน และทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดีแล้ว เป็นฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ.





มาตรา ๑๕๘ (๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

- ๑ องค์ประกอบความผิดฐานใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๘/๕ มีว่า “ในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน” ด้วย แต่ฟ้องโจทก์มิได้มีข้อความดังกล่าว และแม้จะอ่านฟ้องโจทก์โดยตลอดก็ไม่อาจทราบความหมายนี้ได้ ฟ้องโจทก์จึงไม่ครบองค์ประกอบความผิด (ฎีกาที่ ๒๐๑๓๔/๒๕๕๖)








เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)


ความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน

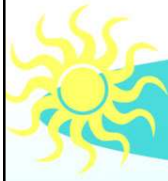
❁ **ฎีกาที่ ๒๑๐/๒๕๖๖** การบรรยายฟ้องความผิดฐานแจ้งความเท็จ ต้องระบุชัดเจนถึงข้อความเท็จนั้นว่ามีข้อความเป็นอย่างไร และความจริงเป็นอย่างไร คำฟ้องของโจทก์บรรยายเพียงว่า จำเลยนำข้อความอันเป็นเท็จไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเทศบาล น. เพื่อขอคัดสำเนารายการทะเบียนราษฎรของผู้มีชื่อ แต่ข้อความเท็จนั้นจำเลยแจ้งว่าอย่างไรไม่ปรากฏ และถึงแม้โจทก์จะบรรยายฟ้องไว้ด้วยว่าในการขอคัดสำเนารายการทะเบียนราษฎร จำเลยแสดงข้อความอันเป็นเท็จด้วยการปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง ...



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

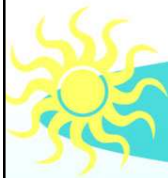
... แต่โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องบรรยายฟ้องให้ชัดเจนด้วยว่าข้อความจริงที่จำเลยปกปิดไว้เป็นอย่างไร เหตุใดการปกปิดไว้นั้นจึงถือได้ว่าเป็นการแจ้งข้อความเท็จ การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี แม้หากเหตุผลอันจำเลยอ้างในคำร้องเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีหนังสือรายงานต่อศาลเพื่อจับกุมและกักขังผู้มีชื่อซ้ำอีกครั้งหนึ่งจะเป็นความเท็จ แต่ก็ก็เป็นกรณีที่จำเลยกระทำต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีโดยตรง หาได้เกี่ยวข้องหรือกระทบกระเทือนถึงส่วนได้เสียใด ๆ ของโจทก์ **ถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้รับความเสียหายจากการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จของจำเลย โจทก์จึงไม่เป็นผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานแจ้งความเท็จ**





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

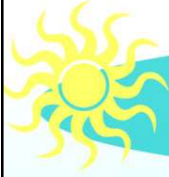
... โจทก์บรรยายฟ้องความผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจัดข้อความอันเป็นเท็จลงในเอกสารราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานตาม ป.อ. มาตรา ๒๖๗ แต่เพียงว่าจำเลยไปยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้มีหนังสือรายงานต่อศาลเพื่อจับกุมและกักขังผู้มีชื่อโดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ **หาได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดข้อความอันเป็นเท็จใดลงในเอกสารราชการใด** ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำหรับใช้เป็นพยานหลักฐานอย่างไร ฟ้องของโจทก์จึงเป็นฟ้องที่ขาดองค์ประกอบความผิด **ไม่ครบด้วย** ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

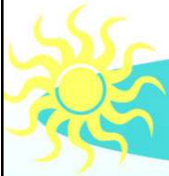
องค์ประกอบความผิดฐานเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนฯ/บริษัท กระทำหรือไม่กระทำการโดยทุจริต ตาม พ.ร.บ. กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕ มาตรา ๔๑ มีว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อตนเองหรือผู้อื่นอันเป็นการเสียหายแก่นิติบุคคล” ด้วย **ซึ่งโจทก์ต้องบรรยายมาในฟ้องให้ชัดเจน มิฉะนั้น ไม่ครบองค์ประกอบความผิด เป็นฟ้องไม่ชอบ** (ฎีกาที่ ๕๙๑๕/๒๕๖๒)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

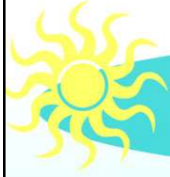
ฎีกาที่ ๘๑๕/๒๕๖๕ การกระทำความผิดตามมาตรา ๔๒ และ ๔๖ แห่ง พ.ร.บ.กำหนดความรับผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนฯ ผู้กระทำความผิดจะต้องมีเจตนาพิเศษเพื่อลงให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้มีส่วนได้เสียในบริษัทขาดประโยชน์อันควรได้ แต่โจทก์ทั้งสิบเอ็ดมิได้บรรยายฟ้องว่าโจทก์ทั้งสิบเอ็ดซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้อย่างไรบ้าง จึงเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

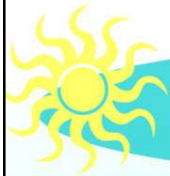
ความผิดต่อเสรีภาพฐานข่มขืนใจผู้อื่น ป.อ. มาตรา ๓๐๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการใด ไม่กระทำการใดหรือจำยอมต่อสิ่งใด โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขืนใจนั้นเองหรือของผู้อื่น หรือโดยใช้กำลังประทุษร้าย จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น...”





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

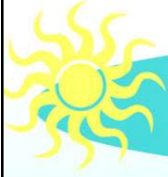
...พฤติการณ์จากคำว่า “จนผู้ถูกข่มขืนใจต้องกระทำการนั้น ไม่กระทำการนั้น หรือจำยอมต่อสิ่งนั้น” เป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๐๕ วรรคหนึ่ง โจทก์จึงต้องบรรยายมาในคำฟ้องให้ชัดเจนด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๕๗๖๕/๒๕๖๑)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

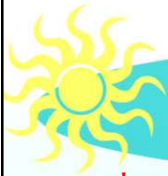
ความผิดฐานเบี่ยงความเท็จ หรือนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ ตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ และ ๑๘๐ มีคำว่า “ความเท็จหรือพยานหลักฐานนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี” อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตราดังกล่าว โจทก์จึงต้องบรรยายมาในคำฟ้องให้ชัดเจนว่าเป็นข้อสำคัญในคดีอย่างไรด้วย มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๑๘๒๑๑/๒๕๕๕)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

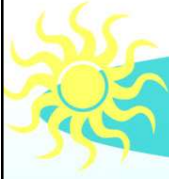
โจทก์บรรยายฟ้องแต่เพียงว่า จำเลยเบิกความเท็จในข้อสำคัญในคดี ซึ่งถ้าศาลเชื่อว่าเอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่แท้จริงแล้วทำให้โจทก์แพ้คดีได้ โดยโจทก์มิได้บรรยายให้แจ้งว่าข้อที่จำเลยเบิกความเท็จนั้น เป็นข้อสำคัญในคดีอย่างไร ซึ่งอาจทำให้โจทก์แพ้คดีได้ ฟ้องโจทก์จึง เป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๒๖๔๔/ ๒๕๕๔, ๑๓๖๕๗/๒๕๕๕, ๑๖๕๒/๒๕๖๖)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๔๑๒๕/๒๕๖๖ ความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ เป็นเรื่องที่ ผู้กระทำความผิดนำเอาความอันเป็นเท็จไปเบิกความต่อศาลในคดีใดคดี หนึ่งซึ่งความเท็จนั้นต้องเป็นข้อสำคัญแก่คดีที่เข้าเบิกความเป็นพยาน ต่อศาลนั้น การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยที่ ๑ เบิกความอันเป็นเท็จไว้ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑/๒๕.... ของศาลชั้นต้น แล้วจำเลยที่ ๓ นำคำ เบิกความอันเป็นเท็จอันเป็นข้อสำคัญในคดีดังกล่าวไปยื่นในคดีอาญาที่ ๒/๒๕.... ของศาลชั้นต้น โดยจำเลยที่ ๑ ไม่เคยเข้าเบิกความรับรอง ยืนยันข้อเท็จจริงตามเอกสารดังกล่าวแต่อย่างใด จึงถือว่าฟ้องโจทก์มิได้ บรรยายให้ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ ไม่ชอบ ด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)

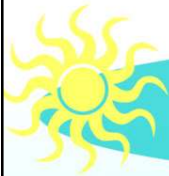




เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

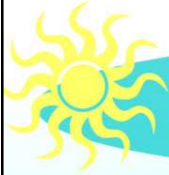
☀️ แต่ด้วยการบรรยายฟ้องของโจทก์ เมื่ออ่านโดยรวมแล้วทำให้พอเข้าใจได้ว่าเป็นข้อสำคัญในคดีก็คือว่าครบองค์ประกอบความผิดแล้ว (ฎีกาที่ ๓๑๐๗/๒๕๕๒)

☀️ ตามคำฟ้องบรรยายว่า จำเลยเบิกความเป็นพยานในคดีอาญาที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำคุกจำเลย ส. จำเลย ในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองและพาอาวุธปืนติดตัวไปโดยไม่ได้รับใบอนุญาต จำเลยเบิกความในชั้นศาลว่าไม่เห็นเหตุการณ์ขณะที่มีการยิงกัน ซึ่งเป็นความเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาล และความเท็จนั้นเป็นข้อสำคัญในคดี...



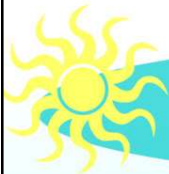
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แม้โจทก์มิได้บรรยายรายละเอียดว่า ข้อความอันเป็นเท็จที่จำเลยเบิกความเป็นข้อสำคัญในคดีก่อนอย่างไรก็ตาม แต่โจทก์ก็ได้บรรยายถึงการเบิกความอย่างไร เป็นความเท็จและความจริงเป็นอย่างไร ข้อที่ว่าจำเลยตำรวจ ส. เป็นคนร้ายฆ่าผู้ตายโดยใช้อาวุธปืนยิงหรือไม่นั้น จึงเป็นข้อสำคัญในคดีดังกล่าว เมื่อความจริงจำเลยเห็นจำเลยตำรวจ ส. ใช้อาวุธปืนยิงผู้ตาย แล้วจำเลยมาเบิกความว่า ไม่ได้หันไปดูว่าใครเป็นคนยิงและถูกยิง ไม่เห็นเหตุการณ์ขณะที่มีการยิงกัน คำเบิกความของจำเลยตามที่โจทก์ฟ้อง ย่อมเป็นข้อสำคัญในคดีที่เข้าใจได้อยู่ในตัวเอง ฟ้องโจทก์จึงมีรายละเอียดพอสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี เป็นฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๑๗๒๐/๒๕๔๔ และที่ ๘๗๖๑-๘๗๖๓/๒๕๖๑)



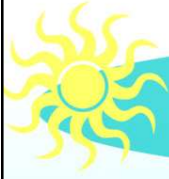
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ฎีกาที่ ๓๐๕๔/๒๕๖๖ การที่โจทก์บรรยายฟ้องในความผิดข้อหาเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญาตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๕ โดยกล่าวถึงข้อความซึ่งอ้างว่าจำเลยเอาความอันเป็นเท็จฟ้องโจทก์ต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา และได้บรรยายฟ้องให้เห็นด้วยว่าความจริงเป็นประการใด แล้วต่อมาโจทก์ก็ได้บรรยายฟ้องต่อเนื่องเชื่อมโยงกับข้อหาเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง โดยกล่าวถึงข้อความซึ่งอ้างว่าจำเลยเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลไว้ด้วยแล้ว **ดังนั้น แม้โจทก์จะมีได้บรรยายฟ้องให้เห็นว่าความจริงเป็นประการใด...**



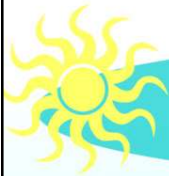
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แต่เมื่อได้อ่านคำฟ้องโดยรวมทั้งหมดแล้ว ก็เป็นที่เข้าใจได้ว่า ความจริงดังกล่าวก็เป็นเรื่องเดียวกันกับที่โจทก์บรรยายฟ้องให้เห็นว่าความจริงเป็นประการใดในข้อหาเอาความอันเป็นเท็จฟ้องผู้อื่นต่อศาลว่ากระทำความผิดอาญา จำเลยให้การปฏิเสธ ต่อมาเมื่อศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๔ มีคำพิพากษา จำเลยได้ยื่นฎีกา จึงบ่งชี้ว่าจำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ทั้งจำเลยมิได้หลงต่อสู้อ คำฟ้องของโจทก์ในข้อหาเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอาญาต่อศาลตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ จึงเป็นคำฟ้องที่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

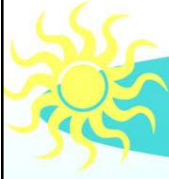
การที่โจทก์ฟ้องจำเลยในความผิดฐานเป็นผู้ใช้ให้ผู้อื่น
เบิกความเท็จ มิได้ฟ้องว่าจำเลยเบิกความเท็จ โจทก์จึง
ไม่จำเป็นต้องบรรยายฟ้องในฟ้องถึงข้อเท็จจริงอันเป็น
องค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๗ (ฎีกาที่
๔๕๗/๒๕๓๗)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

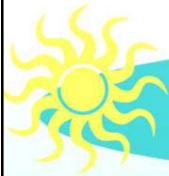
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานแจ้งข้อความอัน
เป็นเท็จเกี่ยวกับความผิดอาญา ตาม ป.อ. มาตรา ๑๗๒, ๑๗๔
โจทก์ต้องบรรยายฟ้องด้วยว่า การแจ้งข้อความดังกล่าวมีเจตนา
พิเศษเพื่ออะไร เช่น จะแกล้งให้บุคคลใดต้องถูกบังคับตาม
วิธีการเพื่อความปลอดภัย หรือจะแกล้งให้บุคคลใดต้องรับโทษ
หรือรับโทษหนักขึ้นด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่
๕๖๓๗/๒๕๕๗)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

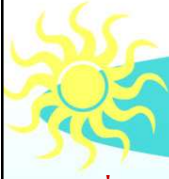
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานช่อง
โจร โจรก็ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏด้วยว่า จำเลย
สมคบกันเพื่อกระทำความผิดอะไรและความผิดนั้นมี
กำหนดโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปมาด้วย
มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๒๑๑๘๘/๒๕๕๖)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

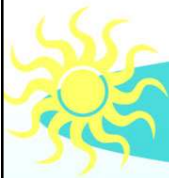
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐานโกงเจ้าหนี้
โจรก็ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า เจ้าหนี้ของจำเลยหรือ
ผู้อื่นนั้นได้ใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ชำระหนี้
ด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๒๕๑๐/๒๕๖๒,
๒๑๘๓/๒๕๕๓, ๑๘๔/๔๕๔๑ และที่ ๕๐๓๖/๒๕๕๘)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

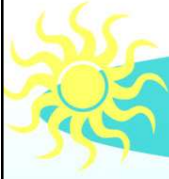
ฎีกาที่ ๖๑๐๔/๒๕๖๔ คำฟ้องของโจทก์ที่กล่าวหาว่าจำเลยทั้งสองร่วมกันกระทำความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ แม้พอจับใจความได้ว่า จำเลยที่ ๑ เป็นหนี้โจทก์เนื่องจากผิดสัญญาขายฝากที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง แต่การโอนทรัพย์สินไปให้แก่ผู้อื่นเพื่อมิให้เจ้าหนี้ของตนได้รับชำระหนี้ อันจะเป็นความผิดฐานโกงเจ้าหนี้ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐ นั้น จะต้องปรากฏว่าเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้แล้ว หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ และผู้กระทำการก็ต้องรู้ว่าเจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลให้ลูกหนี้ชำระหนี้ แต่คำฟ้องโจทก์มิได้ระบุเช่นนั้น คงบรรยายเพียงว่าจำเลยทั้งสองกระทำให้โดยคาดหมายว่าโจทก์อาจฟ้องร้องบังคับคดีเท่านั้น คำฟ้องโจทก์ขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๐



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

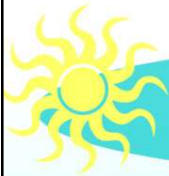
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐาน
ยักยอก โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่า
หลังจากที่จำเลยครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นแล้วมี
พฤติการณ์เบียดบังเอาทรัพย์สินนั้น โดยแสดงให้เห็นว่า
ตนเป็นเจ้าของด้วย (**ฎีกาที่ ๕๒๔๔/๒๕๕๑**)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

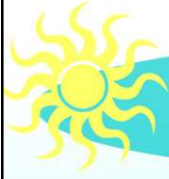
ฎีกาที่ ๓๔๑๔/๒๕๖๕ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายขายสินค้าของโจทก์ มีหน้าที่รับเงินค่าสินค้ากับจัดทำใบส่งของและใบเสร็จรับเงิน โดยเจตนาทุจริต ปลอมใบส่งของและใบเสร็จรับเงินโดยแก้ไขราคาสินค้าของโจทก์ที่จำเลยจำหน่ายแก่ลูกค้า ให้ต่ำกว่าราคาที่แท้จริงของสินค้าที่ลูกค้าสั่งซื้อ อันเป็นการหลอกลวงโจทก์ให้หลงเชื่อว่าเป็นใบส่งของและใบเสร็จรับเงินดังกล่าวเป็นเอกสารที่แท้จริง แล้วจำเลยเบียดบังยักยอกเงินส่วนต่างของราคาสินค้าที่ลูกค้าชำระไปเป็นของตน แม้ตามคำฟ้องจะเป็นการบรรยายความผิดฐานฉ้อโกงมาด้วย



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

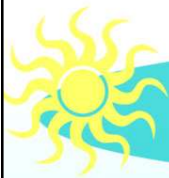
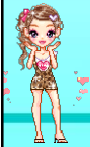
แต่การกระทำอันเดียวกันอาจเป็นความผิดฐานฉ้อโกงหรือยักยอกฐานหนึ่งฐานใดก็ได้ และเป็นเรื่องในใจของจำเลยว่า จำเลยมีเจตนาปลอมใบส่งของและใบเสร็จรับเงินเพื่อการหลอกลวงให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง หรือเพื่อปกปิดการกระทำ ความผิดฐานยักยอกของตน กรณีจึงไม่ทำให้จำเลยไม่เข้าใจฟ้องหรือหลงต่อสู้อย่างใด ทั้งฟ้องของโจทก์ประสงค์ให้ศาลเลือกลงโทษจำเลยแต่เพียงฐานใดฐานหนึ่งเท่านั้น จึงไม่เป็นฟ้องที่ขัดแย้งกันเองหรือเคลือบคลุม ฟ้องโจทก์จึงชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) แล้ว





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

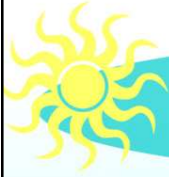
การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้ แล้วเบียดบังไปเป็นของตนเองโดยทุจริตนั้น ไม่จำเป็นต้องบรรยายว่าจำเลยทำการเบียดบังยกยอกทรัพย์สินนั้นไปอย่างไร (ฎีกาที่ ๒๔๐๔/๒๕๓๓, ๓๕๒๕/๒๕๒๕)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

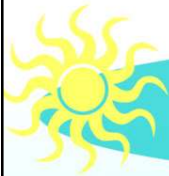
แต่ถ้าฟ้องว่ายกยอกผลกำไรของห้างหุ้นส่วน จำนวนเงินที่ยกยอกเอาไปยอมเป็นข้อเท็จจริงและรายละเอียดซึ่งเป็นมูลกรณีของความผิด จึงต้องบรรยายให้ชัดเจนด้วย





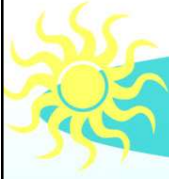
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

เมื่อโจทก์บรรยายฟ้องว่า ป. บิดาโจทก์กับจำเลย ซึ่งเป็นหุ้นส่วนประกอบกิจการค้าไม้และจำหน่ายโรงศพมีผลกำไรจากการประกอบกิจการซึ่งผู้เป็นหุ้นส่วนต้องแบ่งปันกัน และจำเลยเบียดบังผลกำไรในส่วนที่เป็นทรัพย์สินมรดกของ ป. ไปโดยทุจริต ผลกำไรอันจำเลยเบียดบังไปมีจำนวนเท่าใดย่อมถือเป็นข้อเท็จจริงและรายละเอียดอันเป็นมูลกรณีของความผิด โจทก์จึงต้องแสดงในฟ้องให้ชัดเจนว่าเมื่อหักหุ้นส่วนสามัญเล็กกันเนื่องจากผู้เป็นหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งตายแล้ว สิ้นทรัพย์...



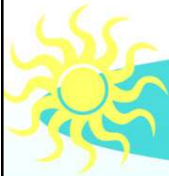
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...ของห้างหุ้นส่วนที่เหลืออยู่ภายหลังการชำระหนี้ที่กฎหมายกำหนดลำดับก่อนหลังไว้ อันถือเป็นผลกำไรของห้างหุ้นส่วนนั้นมีอยู่จำนวนเท่าใด และผลกำไรในส่วนของ ป. ที่โจทก์อ้างว่าจำเลยเบียดบังเอาไปโดยทุจริตมีอยู่เท่าใด เพื่อที่จำเลยจะได้ตรวจสอบและต่อสู้คดีได้อย่างถูกต้องว่าผลกำไรนั้นหากมีอยู่จริง ไซ้ตามจำนวนที่โจทก์ฟ้องกล่าวหาหรือไม่ โจทก์จะบรรยายฟ้องเพียงว่าห้างหุ้นส่วนมีผลกำไรแล้วสืบพยานในภายหลังเพื่อแสดงให้เห็นจำนวนผลกำไรในส่วนของ ป. หาได้ไม่ (ฎีกาที่ ๒๖๔/๒๕๖๔)



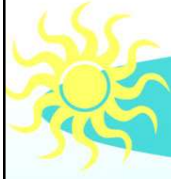
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ส่วนการยกยกที่ผู้กระทำซึ่งเป็นผู้มีอาชีพหรือธุรกิจอันยอมเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ตาม ป.อ. มาตรา ๓๕๔ โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจำเลยมีอาชีพหรือธุรกิจอันเป็นที่ไว้วางใจของประชาชนด้วย หากไม่บรรยายไว้ แม้โจทก์จะระบุอ้างมาตราดังกล่าวมาท้ายฟ้อง ย่อมลงโทษจำเลยตามมาตรานี้ไม่ได้ เพราะเกินจากคำบรรยายฟ้อง (ฎีกาที่ ๕๒๕/๒๕๓๔)



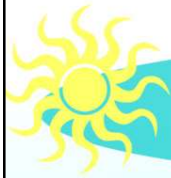
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ความผิดฐานทำให้เสียหายที่ถูกลักขโมยหรืออายัดตาม ป.อ. มาตรา ๑๘๗ ที่บัญญัติว่า “ผู้ใดเพื่อมิให้การเป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ที่ถูกลักขโมยหรืออายัด หรือที่ตนรู้ว่าน่าจะถูกลักขโมยหรืออายัด ต้องระวางโทษ ...” องค์ประกอบสำคัญที่ต้องบรรยายต้องให้ปรากฏว่ามีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์ใด แล้วจำเลยทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ที่ถูกลักขโมยหรืออายัด หรือที่ตนรู้ว่าน่าจะถูกลักขโมยหรืออายัดทรัพย์นั้นด้วย



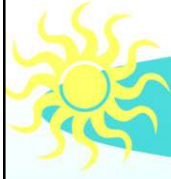
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

โจทก์บรรยายฟ้องว่า เมื่อประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ โจทก์ไปหาจำเลยทั้งสองที่บ้านตามฟ้อง แต่ไม่พบจำเลยที่ ๑ ทราบว่าย้ายออกจากบ้านไปนานแล้ว โดยนำทรัพย์สินภายในบ้านติดตัวไปด้วย ส่วนจำเลยที่ ๒ โจทก์ไม่ทราบว่าทำงานอยู่ที่ใดเพราะปิดบังที่ทำงาน เพื่อไม่ให้โจทก์อายัดเงินเดือนของจำเลยที่ ๒ ได้ ดังนั้น...



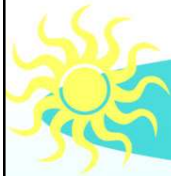
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...ฟ้องโจทก์ไม่บรรยายรายละเอียดในการกระทำความผิดของจำเลยที่ ๒ อย่างชัดเจน การกระทำของจำเลยที่ ๒ ตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในฟ้องจึงไม่เป็นการทำให้เสียหาย ทำลาย ชอนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ตนรู้ว่าจะถูกอายัด อันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๘๗ จึงเป็นฟ้องที่ไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) และปัญหาว่าฟ้องโจทก์เป็นฟ้องที่ขาดสาระสำคัญอันเป็นองค์ประกอบความผิดหรือไม่เป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลอุทธรณ์มีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้เองตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๕ วรรคสอง (ฎีกาที่ ๔๘๓/๒๕๖๓)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

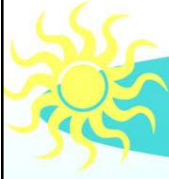
องค์ประกอบความผิดของความผิดฐาน**บุกรุก** โจทก์ต้อง
บรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจำเลยเข้าไปเพื่อยึดถือการ
ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้น หรือเข้าไปกระทำการใด
อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของ
โจทก์โดยปกติสุขด้วย **มิฉะนั้น เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่
๓๓๓๔/๒๕๕๔, ๒๐๖๘/๒๕๓๐)**



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

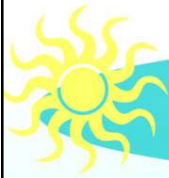
**แต่ถ้าการบรรยายฟ้องของโจทก์ อ่านโดยรวมพอเข้าใจ
ได้ว่าเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์
หรือเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการ
ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยปกติสุข ถือว่า
ครบองค์ประกอบความผิด จำเลยเข้าใจแล้ว**





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

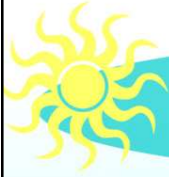
โจทก์ฟ้องว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุกเข้าไปในที่ดินของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาตและไม่มีเหตุอันสมควรแล้วร่วมกันตัดต้นแสมของผู้เสียหาย โดยมีคำขอท้ายฟ้องให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตาม ป.อ. มาตรา ๘๓, ๓๕๘, ๓๖๒, ๓๖๕ **แม้ในคำฟ้องจะไม่ได้บรรยายมาด้วยว่าเป็นการเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์อันเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์ร่วมโดยปกติสุขก็ตาม แต่ในคำฟ้องระบุว่ามีการเข้าไปตัดฟันต้นแสม ย่อมมีความหมายบ่งชี้ชัดอยู่ในตัวแล้วว่าเป็นการเข้าไปรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของโจทก์ร่วมโดยปกติสุขอยู่แล้ว** ซึ่งจำเลยทั้งสองเข้าใจข้อหาได้ดี ฟ้องโจทก์จึงครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ ขอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕) (ฎีกาที่ ๑๒๐๘๒/๒๕๕๓)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

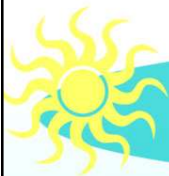
องค์ประกอบความผิดที่สำคัญของความผิดฐาน**ฉ้อโกง** โจทก์ต้องบรรยายฟ้องให้ปรากฏว่าจากการหลอกลวงนั้น จำเลยได้ทรัพย์สินไปจากผู้เสียหาย หรือทำให้ผู้เสียหายต้องถอน ทำลายเอกสารสิทธิด้วย มิฉะนั้นเป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๓๕๒/๒๕๓๖)





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

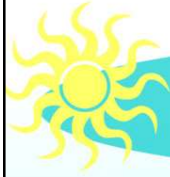
คำพิพากษาฎีกาที่ ๗๘/๒๕๖๕ องค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา ๓๔๑ ต้องประกอบด้วยผู้หลอกลวงมีเจตนาทุจริตหลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และผลการหลอกลวงนั้นทำให้ผู้หลอกลวงได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สาม หรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวงหรือบุคคลที่สามทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ **คดีนี้ แม้** โจทก์บรรยายฟ้องในทำนองว่า การที่จำเลยแจ้งโจทก์ว่าไม่มีรางวัลของจำเลยตามใบรับรองการถูกรางวัลซึ่งถูกส่งมาโดยบริษัท **E** และเมื่อโจทก์ติดต่อสอบถามเกี่ยวกับใบรับรองการถูกรางวัลไปยังบริษัทสาขาของจำเลยรวมถึงบริษัทต่างประเทศเพื่อให้ระบุยืนยันว่าใบรับรองการถูกรางวัลนั้นเป็นเอกสารที่แท้จริงหรือเป็นเอกสารที่สร้างขึ้นมาหลอกลวงกัน...



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

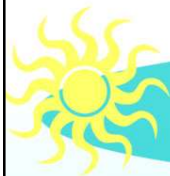
โจทก์ก็ไม่ได้รับคำตอบที่เป็นข้อสรุป โดยจำเลยไม่มีหลักฐานการดำเนินการทางกฎหมายแก่บริษัทต่างประเทศชื่อ **E** ถือเป็นกรหลอกลวงปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งหรือแสดงข้อความอันเป็นเท็จต่อโจทก์ ทำให้โจทก์ไม่ได้รับเงินรางวัลนั้น แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกงตามคำบรรยายฟ้องของโจทก์แล้ว ลำพังเพียงการที่จำเลยแจ้งโจทก์ว่าไม่มีรางวัลของจำเลยตามใบรับรองการถูกรางวัลและไม่มีหลักฐานการดำเนินการทางกฎหมายของจำเลยแก่บริษัทต่างประเทศชื่อ **E** ทำให้โจทก์ไม่ได้รับเงินรางวัล ก็ยังไม่อาจสรุปข้อเท็จจริงจากคำบรรยายฟ้องได้ว่า...





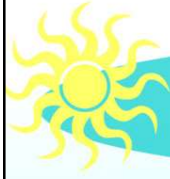
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

... จำเลยมีพฤติการณ์ใด ๆ อันแสดงถึงการกระทำโดยทุจริตหลอกลวง โจทก์ด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง โดยจำเลยเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการออกใบรับรองการถูกรางวัลที่บริษัท **E** ส่งมาให้แก่โจทก์อย่างไร และการกระทำของจำเลยประการใดที่ทำให้จำเลยได้ทรัพย์สินไปจากโจทก์ หรือทำให้โจทก์ต้องทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธินั้น ฟ้องโจทก์จึงขาดข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญขององค์ประกอบความผิดฐานฉ้อโกง เป็นฟ้องที่ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย ย่อมไม่ชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา ๑๕๘ (๕)



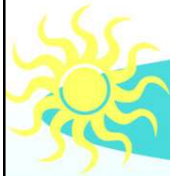
เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

ความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ต้องบรรยายฟ้องว่าเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยเจ้าพนักงานผู้กระทำให้เจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย มิฉะนั้นไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ เป็นฟ้องไม่ชอบ (ฎีกาที่ ๘๕๓๓/๒๕๖๑, ๑๓๒๗๔/๒๕๕๘ และที่ ๒๔๔๕/๒๕๖๒)



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

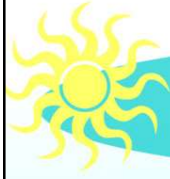
แต่ถ้าเมื่ออ่านฟ้องโจทก์โดยรวมแล้ว พอเข้าใจได้
ว่าจำเลยใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางทุจริต ก็ถือว่า
ครบองค์ประกอบความผิด และทำให้จำเลยเข้าใจ
ข้อหาที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์ ก็เป็นฟ้อง
ที่ชอบแล้ว



เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

คำฟ้องของโจทก์ก็ได้แสดงโดยแจ้งชัดว่า จำเลยทั้งเก้าร่วมกำหนด
หลักเกณฑ์ในการพิจารณาโยกย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาโดยไม่มีอำนาจ และใช้อำนาจแต่งตั้งโยกย้ายได้ตามอำเภอใจ ไม่
คำนึงความเดือดร้อนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน
สังกัด เป็นเหตุให้โจทก์ขาดคุณสมบัติที่จะย้าย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่
โจทก์ แม้โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งเก้าร่วมกันออกข้อกำหนด
เพื่อกลับแก่งโจทก์หรือ ผู้หนึ่งผู้ใดได้รับความเสียหาย...





เนื้อหาของคำฟ้อง (ต่อ)

...แต่การที่โจทก์บรรยายฟ้องว่า การที่จำเลยทั้งเก้าออกข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อให้จำเลยทั้งเก้ามีอำนาจอนุมัติหรือไม่อนุมัติให้บุคคลใดย้ายตามอำเภอใจของจำเลยทั้งเก้า (อันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยทุจริต) ย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่าจำเลยทั้งเก้ากระทำไปเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่โจทก์หรือผู้อื่น ฟ้องโจทก์จึงไม่ขาดองค์ประกอบของความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗ (ฎีกาที่ ๑๔๐๖๒/๒๕๕๘ และที่ ๒๔๐๘/๒๕๖๐)

ขอขอบคุณ



จบการบรรยาย
ครั้งที่ ๑

บรรยายครั้งต่อไป
วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๗
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๕๐ น.

